

[Biltzing.]

fjerdedel af den myndige befolkning alene på et alderskriterium og ydermere flytter aldersgrænsen nedad som følge af retsplejelovens uheldige formulering herom, finder jeg, at lægdommerinstituttet bliver kompromitteret i betænkelig grad.

Justitsministeren (Orla Møller):

Tidligere kritik af nævninges og domsmænds aldersfordeling er gået ud på, at de yngre aldersklasser var for sparsomt repræsenteret. Når det nu er spørgsmålet om de ældres deltagelse, der rejses, opfatter jeg det således, at det har hjulpet på andelen af unge, at justitsministeriet i 1967 udsendte et cirkulære om, at der bør tilstræbes en nogenlunde ligelig repræsentation af de forskellige aldersklasser.

Spørgsmålet om den rette aldersgrænse er altid vanskeligt. Når dommere og andre tjenestemænd skal afskediges ved 70 år og det private erhvervsliv bruger samme eller i mange tilfælde væsentlig lavere aldersgrænse, tror jeg de fleste vil være enig med mig i, at personer, der er fyldt 70 år, ikke bør udøve det psykisk og undertiden endog fysisk krævende hverv som nævning eller domsmand.

Da nævninge- og domsmandslisterne gælder for 4 år, bestemmer retsplejelovens § 69, som det allerede er nævnt af hr. Biltzing, at ingen må udtages til grundlisten, hvoraf nævninge- og domsmandslisten udtages ved lodtrækning, hvis de fylder 70 år inden udløbet af det tidsrum, inden for hvilket grundlisten gælder. Denne ordning er naturligvis ikke den eneste mulige, men den er let at administrere, og den har ikke hidtil givet anledning til kritik. Jeg mener derfor ikke, der er særlig grund til at ændre loven for at sikre, at en person kan virke som nævning eller domsmand indtil selve 70 års dagen.

Jeg vil i øvrigt gerne oplyse, at Danmarks Statistik i samarbejde med justitsministeriet vil foretage en statistisk bearbejdelse af de domsmandslistes, der i øjeblikket er under udarbejdelse landet over. Det bliver første gang, man får eksakte oplysninger om fordeling af nævninge og domsmænd bl. a. på aldersklasser.

Jeg vil til hr. Biltzing sige, at dette er jo altså nærmest et nej, men i en meget venlig form.

Biltzing (V):

Jeg takker for det venlige, men ikke for nej'et. Jeg er klar over, at 70 års princippet for borgerlige ombud finder anvendelse på mange forskellige områder, og at det sker i mange forskellige udformninger. Men jeg vil gerne stille det tillægsspørgsmål til ministeren, om man ikke, siden der — sådan forstod jeg svaret — er uvilje mod helt at fjerne den øvre aldersgrænse for udpegnings af nævninge og domsmænd, i det mindste kunne udforme reglerne således, at der er mulighed for at fortsætte som domsmand eller nævning, indtil man er fyldt 70 år. Således kunne vi nemlig undgå det let absurde, at vi til en 66-årig må sige: du er ifølge loven for gammel til at kunne fortsætte som nævning eller domsmand. Det er da noget urimeligt, at mens den juridiske dommer kan fortsætte i sit embede indtil udgangen af den måned, hvor han fylder 70 år, skal nævninge og domsmænd efter omstændighederne vige sædet, allerede når de fylder 66 år. I virkeligheden er det jo kun ganske få domsmænd og nævninge, der kan virke, til de bliver 70 år, de fleste må holde op forinden på grund af bestemmelsens formulering.

Jeg mener, at reglerne uden vanskelighed kunne ændres, således at 70 års reglen tages ud af retsplejelovens § 69, og vil man så holde fast ved 70 års grænsen, — og det forstod jeg ministeren ville — kan den indføres i udelukkelsesbestemmelserne i § 70.

Hvad endelig selve beskyttelsen af de ældre angår, er der jo i § 71 en bestemmelse, der siger, at de og de persongrupper kan bede sig fritaget for hvervet, og det kan allerede den, der er fyldt 60 år, så dér har vi beskyttelsen for dem, der mener ikke at kunne overkomme det.

Justitsministeren (Orla Møller):

Jeg har i første omgang erkendt, at der naturligvis kan laves andre regler på dette område. Når jeg til sidst i svaret nævnte, at vi får fyldige oplysninger om, hvem der er med på listerne, og dermed altså også om aldersfordelingen, var det i og for sig for at antyde, at jeg i hvert fald for indeværende ikke ønsker at tage spørgsmålet op til overvejelse, før jeg får noget sådant at se. Hvordan min stilling vil være til den tid, ved jeg ikke, men hr. Biltzing har i hvert fald på stærk måde gjort mig opmærksom på, at der